

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ НАУКИ,
ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE,
EDUCATION AND SOCIETY: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**5 червня 2024 р.
June 5, 2024**

**м. Рівне, Україна
Rivne, Ukraine**

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES	8
<i>Крикун Я. А., Буднік С. В.</i> АКВАРІУМІСТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	8
<i>Красильникова Г. В., Красильников С. Р.</i> РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ЇХ ПІДГОТОВКИ В ЗВО	10
<i>Митяй В. А.</i> ПРОЄКТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ..	12
<i>Панченко Є. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІЗОТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	13
СЕКЦІЯ 2. ОСВІТА (ДОШКІЛЬНА, ПОЧАТКОВА ОСВІТА, СЕРЕДНЯ, ПРОФЕСІЙНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА) SECTION 2. EDUCATION (PRESCHOOL, PRIMARY, SECONDARY, VOCATIONAL AND SPECIAL EDUCATION).....	15
<i>Крикун Я. А., Буднік С. В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧО- ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОЄКТІВ	15
<i>Давидюк М. О., Музика С. Д.</i> ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СОЦІАЛЬНА НАВИЧКА МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	17
<i>Михайловська Н. С., Стецюк І. О.</i> ІНОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТІВ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	19
<i>Пономарьов В. О., Царенко К. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГІМНАСТИКИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	21
<i>Оверченко М. В.</i> РОЛЬ УРЯДОВО-ГРОМАДСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА В ІНТЕГРАЦІЇ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В ОСВІТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	23

УДК 378.147.091.39:61]“363”

Михайловська Н. С.

проф., д. мед. н., завідувачка каф. загальної
практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Стецюк І. О.

д-р філософії, асистентка каф. загальної
практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ІНОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТІВ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Вступ. Вже третій рік поспіль на території України навчальний процес відбувається у воєнних реаліях під звуки повітряних тривог. В умовах війни освітній процес зазнав значних змін і за формою і за змістом. Ведення бойових дій, руйнування закладів освіти країною-агресором, щоденна загроза життю через російські ракетні обстріли – все це негативно впливає на освіту та призводить до порушення права на її здобуття [1, 2, 3]. Сьогодні нами постає безліч викликів, які необхідно подолати: потрібно надати можливість усім бажаним студентам вийти із «онлайн-навчання» в аудиторний формат, але в той же час в умовах війни ми повинні організувати освітній процес із дотриманням безпекових норм для усіх учасників освітнього процесу [2]. Саме тому з метою створення найсприятливіших умов для навчання, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (ЗДМФУ) використовує єдине цифрове освітнє середовище, яке включає в себе організацію навчального процесу на базі платформи MS Teams з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі та електронний документообіг, що загалом сприяє доступності та прозорості освіти [4].

Основна частина. Найголовнішою вимогою до випускника медичного вузу є оволодіння професійними компетенціями, проте досягти цього в умовах онлайн навчання дуже важко, що веде до певних змін у підходах до реалізації сучасного освітнього процесу [2]. На противагу онлайн-формату, підготовка майбутніх фахівців медичної галузі в умовах змішаного навчання являє собою узгоджену комбінацію, гармонійне поєднання дистанційного й очного формату, що використовує переваги обох підходів із метою підвищення якості вищої освіти та досягнення програмних результатів навчання [4, 5].

На сьогодні надзвичайно актуальним є використання інноваційних педагогічних технологій як інструменту активізації мислення здобувачів освіти, наприклад кейс-метод, який ефективно допомагає здобувачам освіти усвідомити реальну професійну ситуацію, що сприяє актуалізації певного комплексу знань у її вирішенні [5]. Дієвим інструментом є використання методу мозкового штурму, який сприяє формуванню швидкого реагування на вирішення заданих медичних ситуацій. Популярною також є методика «одного дня», яка передбачає проведення практичних занять в очному режимі в один єдиний певний день тижня. Це мобілізує студентів-медиків до практичної роботи, тоді як лекції відбуваються з використанням цифрових технологій у дистанційному форматі [3, 4]. Одним з прийомів активізації мислення є рольові ігри - розподіл ролей між студентами, що забезпечує винахідливість і жвавість, і водночас розвиває здатність взаємодіяти студентам між собою [5, 6]. Доцільно використовувати групові заняття з міждисциплінарними зв'язками з метою покращення навичок та вмінь аналізувати отриману інформацію, дискутувати в групі, разом обирати правильне рішення, оцінивши клінічну ситуацію, що сприятиме розвитку комунікативних умінь і навичок [6]. Створення онлайн-спільнот та форумів для обміну знаннями та досвідом між студентами, викладачами та практикуючими лікарями також може допомогти покращити навчальний процес та сприяти вирішенню клінічних питань [6].

Потужна матеріальна база ЗДМФУ повною мірою дозволяє реалізувати ці іноваційні проекти, адже усі кафедри університету та структурні підрозділи забезпечені необхідним обладнанням та комп’ютерними програмами [1]. Для проведення практичних занять в офлайн режимі в нашому університеті використовуються як потужні бази клінічні кафедр, так і сучасні можливості Міжкафедрального тренінгового центру ЗДМФУ [3]. Для забезпечення формування практичних навичок працюють симуляційні технології, постійно оновлюються сценарії для віртуального пацієнта Body Interact, активно використовується в навчальному процесі віртуальний анатомічний стіл Anatomage, програма 3d Organon, платформа Labster тощо [7, 8].

Основною метою застосування в навчальному процесі технології Body Interact є опанування, удосконалення і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок; засвоєння сучасних методів вирішення професійних завдань за європейськими протоколами [7, 8]. Особливо важливе значення симуляційне навчання має в умовах обмеження доступу студентів до пацієнтів через COVID-19 та воєнний стан. Тренінгові центри ЗДМФУ мають в своїй структурі кілька підрозділів, що нагадують відділення багатопрофільної лікарні: акушерства та гінекології, педіатрії та неонатології, реанімації, госпітальний підрозділ та підрозділи функціональної діагностики й медицини катастроф. Тому тренінгові центри ЗДМФУ надають можливість набуття практичних навичок здобувачам освіти в комфортних і наближених до реальності умовах.

Висновки: Навчальний процес майбутніх лікарів-клініцистів в умовах сьогодення має бути спрямований на отримання якісних теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок для самостійного орієнтування у майбутній професійній діяльності. Для належної організації навчального процесу необхідно застосовувати іноваційні та традиційні освітні технології, що сприятиме досягненню програмних результатів навчання як основного критерію якості вищої освіти.

Список літератури

1. Колесник Ю. М., Авраменко М. О., Моргунцова С. А., Рижов О. А. Кроки трансформації освітнього процесу до дистанційної форми навчання у ЗДМУ. *Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2020* : матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (м. Запоріжжя, 19-20 листопада 2020 р.) – Запоріжжя, 2020. С. 3-5. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/13522>

2. Михайловська Н. С. та співавт. Особливості симуляційного навчання студентів-медиків в умовах сьогодення. *Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Харків, 21 березня 2023 р.). Харків : ХНМУ, 2023. С. 187-189.

3. Романова, К. Б. Досвід міжкафедрального тренінгового центру в умовах змішаного навчання у Запорізькому державному медичному університеті. *Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ, траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти*: матеріали навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради (26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя, 2021. С. 112-113. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/14515>

4. Колесник Ю.М. та ін. Внутрішньоуніверситетська система якості освіти як інструмент формування сучасного фахівця-клініциста. *Іноваційні освітні інструменти в підготовці клініциста*: матеріали навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради (25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – С. 7-9.

5. Григор’єва О. А. та ін. Міждисциплінарні зв’язки у системі медичної освіти як база для формування професійних компетенцій майбутнього лікаря. *Здобутки клінічної і експериментальної медицини*. 2022. № 1. С. 200-203. DOI 10.11603/1811-2471.2022.v.i1.13009.

6. Бачурін Г.В., Коломоець Ю.С., Ломака С.С. Сучасні підходи до навчання майбутніх медичних фахівців у клінічній практиці. *Іноваційні освітні інструменти в підготовці*

клініциста: матеріали навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради (25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – С.23-24.

7. Колесник Ю.М. та ін. Інтерактивний освітній симулятор body interact – невід’ємна складова підготовки клініциста. *Інноваційні освітні інструменти в підготовці клініциста*: матеріали навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради (25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – С.9-11.

8. Мурзіна О., Грінівецька Н., Вовченко М., Щербаков М. Анатомічний стіл як найбільш технологічно вдала система візуалізації в медичній освіті. *Молодь і ринок*. 2023. № 8/216. С. 106-109. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.285919>

УДК 373.5.016:796.41]:[614.46+355.01]

Пономарьов В. О.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна

Царенко К. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГІМНАСТИКИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

У тезах розкрита актуальна науково-практична проблема у сучасній вітчизняній теорії і методики середньої освіти, це проблема визначення особливостей викладання гімнастики в закладах середньої освіти в умовах пандемії та військового стану.

Досліджено спільне й відмінне у навчанні гімнастиці в дистанційному форматі під час локдаунів, які були спричинені пандемією Covid-19 та під час дії військового стану. Зроблено висновок, що дана тема є актуальною для подальших досліджень, щоб підвищити якість дистанційного навчання гімнастиці в закладах середньої освіти [1, с. 67; 2, с. 34].

В українській системі фізичного виховання фізичні вправи сформувалися у вигляді гімнастики, ігор, спорту і туризму. Вони становлять єдину систему засобів і методів фізичного виховання. В гімнастиці склалася повноцінна система специфічних методів і прийомів використання фізичних вправ, яка включає особливості гімнастичного методу: повторність, регламентованість, суворе дотримання рухів певної форми. Гімнастика також є основним засобом формування складних рухових навичок [3, с. 46; 4 с. 36].

Однак в сучасних умовах військового стану українська система освіти стикнулася з багатьма труднощами: безпекова ситуація в прифронтових регіонах унеможливорює провадження класичного освітнього процесу; періодична відсутність електроенергії робить неможливим проведення уроків у онлайн режимі; перебування певної частини дітей за межами України, що робить процес оцінювання навчальних досягнень складнішим; психічний стан всіх учасників освітнього процесу також впливає на результативність занять [5, с. 101; 6, с. 78].

Вважається, що фізична активність сприяє зниженню тривожності та стресу у дітей. Тому уроки з фізичної культури з обов’язковим включенням гімнастичних вправ, навіть в онлайн режимі, є необхідною частиною як навчання, та і реабілітації [7, с. 78; 8, с. 112].